

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
Str. Alecu Russo, nr. 13-19, et.5, ap.11, sector2, Bucuresti, 020 522

Telefon: +40 21 316 7565 / +40 21 316 7557 Fax: +40 21 316 7552
E-mail: office@iiccr.ro www.iiccr.ro

COMUNICAT DE PRESĂ

IICCMER continuă investigațiile pentru căutarea, descoperirea și deshumarea deținuților politici morți în lagărul de muncă de la Periprava, jud. Tulcea

București, 25 mai 2015. Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER), în parteneriat cu Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei din Cluj-Napoca (MNIT), organizează în perioada 25-30 mai 2015 o acțiune de investigații arheologice în localitatea Periprava, com. C. A. Rosetti, jud. Tulcea. Acțiunea are drept obiectiv căutarea, descoperirea și deshumarea rămășițelor pământești ale foștilor deținuți politici decedați în colonia penitenciară din apropiere.

În cursul lunii septembrie 2013, IICCMER a desfășurat o primă campanie de cercetări arheologice în perimetrul actualului cimitir al satului. În acest loc, în perioada 1959-1964 au fost înhumați un mare număr de foști deținuți politici decedați în colonia de muncă de la Periprava. Amplasamentul acestui cimitir al deținuților a fost stabilit pe baza informațiilor obținute de la localnicii mai în vârstă ai satului, precum și de la câțiva foști angajați ai coloniei penitenciare. În prezent, la suprafața solului nu există niciun fel de semne care să indice prezența unor morminte. În urma intervenției arheologice au fost însă depistate opt morminte, dintre care cinci au fost dezvelite și cercetate. Patru dintre defuncți erau depuși în sicrie confecționate din material lemnos, iar unul a fost înhumat fără sicriu. Asupra rămășițelor defuncților nu s-a descoperit inventar funerar. După cercetare, toate scheletele au fost protejate prin acoperirea lor cu folie, iar șanțurile arheologice au fost astupate până la nivelul actual de călcare.

La începutul anilor '50 Periprava a funcționat ca secție a Formațiunii Chilia, devenind la 1 iulie 1957 o unitate penitenciară de sine stătătoare (Formațiunea 0830). Scopul oficial al înființării coloniei a fost construirea unui dig pe o lungime de 16,5 km între localitățile Periprava și Sfiștofca pentru a proteja de inundații terenurile care urmau să fie defrișate de stuf și desțelenite în vederea utilizării lor ca suprafețe agricole. De asemenea, se avea în vedere și înălțarea șoselei din comuna Periprava pe o distanță de mai mulți kilometri. Astfel, începând cu 1959, în zonă au fost aduși inclusiv mii de deținuți politici care au devenit

majoritari în colonie până în 1964, când au fost aplicate grațierile colective. Scopul nedeclarat și subînțeles al transferurilor de deținuți a fost exploatarea brutală a muncii acestora și supunerea lor la un regim cu valențe de exterminare. Condițiile nefavorabile din perioada în care unitatea a funcționat ca formațiune independentă au dus la decesul a cel puțin 124 de deținuți, identificați nominal, în majoritate politici, dar și de drept comun.

Conform unor informații documentare precum și a numeroaselor mărturii provenite de la foști deținuți politici, care au fost internați pentru anumite perioade de timp în colonia penitenciară de la Periprava, rezultă că decesele din acest lagăr de muncă forțată au fost cauzate de înfometare, de frigul din sezonul rece, de lipsa apei potabile și a asistenței medicale, de accidente survenite în condiții de muncă istovitoare și de regimul de detenție pe care mulți l-au îndurat în lagărele și închisorile unde au fost încarcerați anterior. Unii dintre deținuți au fost împușcați în diferite împrejurări, mai ales în cursul tentativelor de evadare. Toate acestea au fost potențate de condițiile specifice existente în Deltă și de comportamentul abuziv și violent al personalului coloniei.

Printre cei răspunzători, în diferite grade, pentru ceea ce s-a întâmplat în colonia de la Periprava se află mai multe persoane, de la comandanți, șefi de secții, personal sanitar și administrativ și până la simpli gardieni, care în virtutea funcțiilor au ordonat, tolerat sau aplicat un regim de detenție, care avea ca principal scop distrugerea rezistenței fizice și morale a deținuților, iar în cazul celor ale căror resurse de viață se epuizau, decesul. Există, de asemenea, vinovăția indiscutabilă a înalților responsabili din conducerea Ministerului Afacerilor Interne și, în ultimă instanță, a liderilor de partid și de stat din acea perioadă, asemenea practici fiind dictate sau sugerate pe cale ierarhică.

În cursul celei de-a doua campanii de investigații arheologice din mai 2015 se vor continua săpăturile în cimitirul din localitate, în cadrul aceluși perimetru delimitat unde se cunoaște că au fost înhumați deținuți politici. Se vor dezveli toate scheletele identificate în 2013 pentru ca acestea să poată fi analizate individual de către un medic legist. De asemenea, vor fi practicate noi secțiuni arheologice pentru a se descoperi și cerceta amplasamentele altor morminte. De la toate mormintele descoperite se vor recolta probe biologice de țesut osos, pentru a se putea realiza testele ADN în vederea stabilirii identității persoanelor decedate. Analizele pentru stabilirea ADN-ului se vor efectua în cadrul Laboratorului de Genetică din cadrul Institutul Național de Medicină Legală din București. Informațiile astfel obținute se vor constitui într-o bază națională de date care va cuprinde treptat toate informațiile de acest tip ce se vor obține ulterior de la victimele care vor mai fi descoperite și deshumate pe teritoriul național și a căror identitate este incertă sau nu poate fi stabilită prin alte metode.

Cercetările vor fi efectuate de un colectiv de arheologi și istorici de la IICCMER în prezența reprezentanților Parchetului Militar și ai altor instituții ale statului. Acțiunea este sprijinită de către Prefectura județului Tulcea și de Primăria comunei C.A. Rosetti. Relații suplimentare se pot obține la tel. 0752 108 731 sau 0721 400 396 (arheolog Gheorghe Petrov, expert IICCMER).

* * *

Despre IICCMER. Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc este o structură guvernamentală înființată în 2005 și aflată în coordonarea Primului Ministru. Rolul său rezidă, înainte de toate, în gestionarea și analizarea din punct de vedere științific a perioadei totalitare și a consecințelor sale. În al doilea rând, IICCMER sprijină crearea și implementarea unor instrumente educaționale cu finalitate memorială, contribuind astfel la articularea contextului în care valorile și drepturile fundamentale să fie receptate de societatea noastră post-totalitară. Nu în ultimul rând, IICCMER are rolul de a aduna, arhiva și publica documente referitoare la memoria exilului românesc.